

เอกสารประกอบการเรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่
(เครื่องหมายลูกเสือโลก)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เล่มที่ 1

เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่า)

นางเบญจมาศ มะเสนัย
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
วุฒิ A.T.C.

โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ประกาศ โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา
ที่ 66 / 2556
เรื่อง อนุญาตให้ใช้เอกสารประกอบการเรียนในสถานศึกษา

ด้วย นางเบญจมาศ มะเสนย์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา ได้จัดทำเอกสารประกอบการเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมายลูกเสือโลก) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวน 12 เล่ม ดังนี้

1. ระเบียบแถว (สัญญาณนทวิท-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า)
2. ระเบียบแถว (การฝึกเป็นบุคคลทำประกอบอาวุธ)
3. ระเบียบแถว (การฝึกสัญญาณมือในการเรียกแถวของลูกเสือสากล)
4. การกางเต็นท์ รื้อเต็นท์ และการบรรจุเครื่องหลัง
5. การก่อไฟ จุดไฟกลางแจ้งและการประกอบอาหาร
6. แผนที่เบื้องต้น
7. เข็มทิศเบื้องต้น
8. เงื่อนเชือกและการผูกแน่น
9. การปฐมพยาบาล
10. ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรมบุกเบิก
11. ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรมผจญภัย
12. ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรมการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม

โรงเรียนได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เอกสารประกอบการเรียนชุดนี้ มีเนื้อหาตามหลักสูตรแกนกลาง พุทธศักราช 2551 มีความเหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน จึงเห็นสมควรให้ใช้เอกสารประกอบการเรียนชุดนี้ในโรงเรียนได้

ประกาศ ณ วันที่ 16 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2556

(นายพิสิทธิ์ คำชนะ)
ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา

คำรับรอง

ข้าพเจ้า นายพิสิทธิ์ คำชนะ ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา ขอรับรองว่า เอกสารประกอบการเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมายลูกเสือโลก) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 1 เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนทวิท-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า) เล่มนี้ เป็นผลงานของนางเบญจมาศ มะเสนย์ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ วุฒิ A.T.C. โรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

(นายพิสิทธิ์ คำชนะ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา

คำนำ

เอกสารประกอบการเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมายลูกเสือโลก) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 1 เรื่อง ระเบียบแถว (สัณญาณนทหวิด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า) ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนประกอบการเรียนกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี โดยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง สามารถศึกษาได้ทั้งในและนอกเวลาเรียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิดแนวทางในการพัฒนาตนเอง ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ ความมีระเบียบวินัย มีความสามัคคี มีความเสียสละ เกิดทักษะในการใช้ชีวิตสามารถแก้ปัญหาได้ และรู้จักบำเพ็ญตนเพื่อสาธารณประโยชน์ทั้งในและนอกสถานศึกษา ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารประกอบการเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมายลูกเสือโลก) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อครู นักเรียน และผู้ที่สนใจ

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ทำให้เอกสารประกอบการเรียน เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

นางเบญจมาศ มะเสนย์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ประกาศโรงเรียนอุดมพัฒนศึกษา	ก
คำรับรอง	ข
คำนำ	ค
สารบัญ	ง
คำชี้แจง	จ
คำแนะนำในการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับครูผู้สอน	ฉ
คำแนะนำในการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักเรียน	ช
จุดประสงค์การเรียนรู้	ซ
สาระการเรียนรู้	ซ
แบบทดสอบก่อนเรียน	1
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน	4
สัญญาณนกหวีด	5
การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า	5
กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่ 1	15
แบบทดสอบหลังเรียน	18
กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน	21
สรุปผลการเรียนรู้	22
เฉลยกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่ 1	23
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	25
บรรณานุกรม	26

คำชี้แจง

เอกสารประกอบการเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมาย ลูกเสือโลก) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มที่ 1 เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนทหวิด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า) ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนประกอบการเรียนกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี โดยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิดแนวทางในการพัฒนาตนเอง เกิดทักษะในการคิด สร้างนิสัยรักการอ่าน และฝึกปฏิบัติตามคำสั่งได้ ฉะนั้นครูจะต้องให้นักเรียนศึกษาเอกสารประกอบการเรียนด้วยความตั้งใจ จึงจะทำให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ

เอกสารประกอบการเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมาย ลูกเสือโลก) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีจำนวนทั้งหมด 12 เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ 1 ระเบียบแถว (สัญญาณนทหวิด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า)
- เล่มที่ 2 ระเบียบแถว (การฝึกเป็นบุคคลทำประกอบอาวุธ)
- เล่มที่ 3 ระเบียบแถว (การฝึกสัญญาณนทหวิดในการเรียกแถวของลูกเสือสากล)
- เล่มที่ 4 การกางเต็นท์ รื้อเต็นท์ และการบรรจุเครื่องหลัง
- เล่มที่ 5 การก่อไฟ จุดไฟกลางแจ้งและการประกอบอาหาร
- เล่มที่ 6 แผนที่เบื้องต้น
- เล่มที่ 7 เข็มทิศเบื้องต้น
- เล่มที่ 8 เงื่อนเชือกและการผูกแน่น
- เล่มที่ 9 การปฐมพยาบาล
- เล่มที่ 10 ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรมบุกเบิก
- เล่มที่ 11 ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรมผจญภัย
- เล่มที่ 12 ความปลอดภัยในการปฏิบัติกิจกรรมการเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม

คำแนะนำในการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับครูผู้สอน

1. ครูผู้สอนอธิบายวิธีการเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนให้นักเรียนทราบ โดยใช้ทั้งหมด 12 เล่ม
2. ก่อนจะใช้เอกสารประกอบการเรียนครูผู้สอนต้องศึกษาเนื้อหาจนเป็นที่เข้าใจให้ลึกซึ้งก่อน เพื่อเตรียมเสนอแนะนักเรียนในขณะศึกษาค้นคว้า
3. จัดเตรียมเอกสาร สำหรับนักเรียนให้ครบตามจำนวนนักเรียนและจำนวนกลุ่ม
4. ทดสอบก่อนเรียนก่อนใช้เอกสารประกอบการเรียน ใช้เวลา 10 นาที
4. ควบคุมเวลาให้เป็นไปตามกำหนด และคอยดูแลอย่างใกล้ชิด คอยตอบปัญหาข้อสงสัย
5. ขณะที่นักเรียนศึกษาค้นคว้า ครูผู้สอนคอยดูแลชี้แนะและให้คำปรึกษา
6. ครูผู้สอน ตรวจผลงานของนักเรียนและประเมินผลเป็นระยะ ๆ และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน
7. เมื่อเรียนจบแต่ละเล่ม ครูผู้สอนให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบประจำเล่ม ใช้เวลา 10 นาที

อ่านทำความเข้าใจ
ก่อนนะครับ

คำแนะนำในการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักเรียน

ก่อนที่นักเรียนจะศึกษาค้นคว้าในเอกสารประกอบการเรียน ให้นักเรียนปฏิบัติดังนี้

1. ทดสอบก่อนเรียนในเรื่องที่จะศึกษาค้นคว้า
2. ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาในเอกสารประกอบการเรียนให้เข้าใจ ถ้าไม่เข้าใจให้ซักถามครูผู้สอนได้
3. ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า
4. ขอให้นักเรียนตั้งใจศึกษาค้นคว้าอย่างเต็มความสามารถ
5. เมื่อนักเรียนศึกษาค้นคว้าในเอกสารประกอบการเรียนครบถ้วนแล้ว ให้ทำแบบทดสอบหลังเรียน
6. เมื่อศึกษาค้นคว้าจากเอกสารประกอบการเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้วให้นำส่งครูผู้สอน
7. ส่งแบบทดสอบหลังเรียนให้ครูผู้สอน เพื่อตรวจให้คะแนนและแก้ไขข้อบกพร่อง

ตั้งใจเรียนนะครับ
ทุกคน

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. บอกความหมายของสัญญาณนกหวีดต่าง ๆ ได้
2. ปฏิบัติตามสัญญาณนกหวีด การฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่าของลูกเสือได้

สาระการเรียนรู้

1. สัญญาณนกหวีดแบบต่าง ๆ ของลูกเสือ
2. ระเบียบแถวการฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่า

เริ่มศึกษา
เอกสารประกอบการเรียน
ได้เลยครับ

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า)

จุดประสงค์ เพื่อประเมินความรู้เดิมของลูกเสือเกี่ยวกับ เรื่อง สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า

คำชี้แจง ให้ลูกเสือเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วเขียนเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อที่เลือก

1. สัญญาณนกหวีดสั้น 3 ครั้ง หวีดยาว 1 ครั้ง ติดต่อกันไป หมายถึงให้ลูกเสือปฏิบัติอย่างไร
 - ก. เกิดเหตุขึ้น
 - ข. ให้เตรียมตัว
 - ค. ให้นายหมู่มารับคำสั่ง
 - ง. ให้เคลื่อนที่ต่อไปหรือทำงานต่อไป
2. ถ้าผู้กำกับจะเรียกประชุมหรือรวมลูกเสือจะให้สัญญาณนกหวีดแบบใด
 - ก. หวีดยาว 1 ครั้ง
 - ข. หวีดยาว 2 ครั้ง
 - ค. หวีดสั้นติดกันหลาย ๆ ครั้ง
 - ง. หวีดสั้น 1 ครั้ง หวีดยาว 1 ครั้ง สลับกันไป
3. ท่าตรง เป็นท่าอะไร
 - ก. เป็นท่าเบื้องต้นที่ผู้กำกับสั่ง
 - ข. เป็นท่าเบื้องต้นหรือท่าเตรียม
 - ค. เป็นท่าเบื้องต้นในการปฏิบัติงาน
 - ง. เป็นท่าเบื้องต้นก่อนปฏิบัติกิจกรรมผจญภัย

4. ท่าพักตามปกติ ลูกเสือต้องหย่อนเข้าลักษณะใด
 - ก. หย่อนเข้าขวาลงเล็กน้อย
 - ข. หย่อนเข้าซ้ายลงเล็กน้อย
 - ค. หย่อนเข้าใดก็ได้ตามถนัด
 - ง. หย่อนเข้าทั้งสองข้างพร้อม ๆ กัน

5. ท่าพักมีกี่แบบ
 - ก. 3 แบบ
 - ข. 4 แบบ
 - ค. 5 แบบ
 - ง. 6 แบบ

6. เมื่อลูกเสือได้ยินคำสั่ง “พักแถว” ควรปฏิบัติอย่างไร
 - ก. นั่งลงเป็นแถว
 - ข. หยุดรอฟังคำสั่ง
 - ค. หย่อนเข้าขวา
 - ง. แยกออกจากแถวทันที

7. ท่าพักตามระเบียบ ควรแยกเท้าข้างใดออก
 - ก. เท้าซ้ายออก
 - ข. เท้าขวาออก
 - ค. เท้าใดก็ได้ตามถนัด
 - ง. เท้าขวาและซ้ายพร้อม ๆ กัน

8. ในโอกาสการตรวจพลสวนสนาม เกียรติยศพิธีรอบเสาธง ควรใช้คำสั่งพักแบบใด

- ก. พักตามปกติ
- ข. พักตามสบาย
- ค. พักนอกแถว
- ง. พักตามระเบียบ

9. ท่าหันอยู่กับที่ มีกี่จังหวะ

- ก. 1 จังหวะ
- ข. 2 จังหวะ
- ค. 3 จังหวะ
- ง. 4 จังหวะ

10. “เปิดปลายเท้าขวาให้สูงขึ้นจากพื้นเล็กน้อยและกดส้นเท้าขวาให้ตึงอยู่กับที่หมุนตัวไปทางขวาจนได้ 90 องศา ด้วยการใช้ส้นเท้าเป็นจุดหมุน” เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งใด

- ก. ขวาทัน
- ข. ซ้ายหัน
- ค. กลับหลังหัน
- ง. พักตามระเบียบ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น ม.... / เลขที่.....

คำสั่ง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย X ในกระดาษคำตอบให้ตรงกับตัวเลือกที่ถูกที่สุด
เพียงตัวเลือกเดียวเท่านั้น

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนได้	
คะแนนเต็ม	

สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่า

1

สัญญาณนกหวีด

1. หวีดยาว 1 ครั้ง (——) ถ้าเคลื่อนที่ให้หยุด ถ้าหยุดอยู่เตือน, เตรียมตัวหรือคอยฟังคำสั่ง (หลักการจำ หยุด.....)
2. หวีดยาว 2 ครั้ง (—— ——) เดินต่อไป, เคลื่อนที่ต่อไป, ทำงานต่อไป (หลักการจำ ทำต่อไป.....)
3. หวีดสั้น 1 ครั้ง, หวีดยาว 1 ครั้ง สลับกันไป (— —— — ——) เกิดเหตุขึ้น (หลักการจำ เกิด..เหตุ..เกิด..เหตุ..)
4. หวีดสั้น 3 ครั้ง หวีดยาว 1 ครั้ง ติดต่อกันไป (— — — —— , — — — ——) เรียกนายหมู่ มารับคำสั่ง (หลักการจำ นาย หมู่ มา นี่.....)
5. หวีดสั้นติดกันหลาย ๆ ครั้ง (— — — — — — — —) ประชุม, รวม

หมายเหตุ เมื่อจะใช้สัญญาณ 2, 3, 4 หรือ 5 ให้ใช้สัญญาณ 1 ก่อนทุกครั้ง

2

การฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่า

1. ท่าตรง

คำบอก “แถว – ตรง”

การปฏิบัติ ยืนให้ส้นเท้าชิดและอยู่ในแนวเดียวกัน ปลายเท้าแบะออกข้างละเท่า ๆ กัน ห่างกันประมาณ 1 คืบ (ทำมุม 45 องศา) เข่าเหยียดตึงและบีบเข้าหากัน ลำตัวยืดตรงอกผาย ไหล่เสมอกัน แขนทั้งสองห้อยอยู่ข้างตัวและเหยียดตรงตามธรรมชาติ พลิกศอกไปข้างหน้าเล็กน้อยจนไหล่ตึงนิ้วมือเหยียดชิดกันนิ้วกลางแตะที่กึ่งกลางขาท่อนบน ประมาณแนวตะเข็บกางเกงเปิดฝ่ามือออกไปด้านนิ้วก้อยเล็กน้อย ลำคอยืดตรงไม่ยื่นคาง ตามองไปข้างหน้า น้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองเท่า ๆ กัน และนั่งเมื่อได้ยินคำบอกว่า “แถว” จะต้องจัดส่วนต่าง ๆ ของร่างกายให้ยืนอยู่ในลักษณะของท่าตรงยกเว้นเข้าขวาหย่อนเล็กน้อย พร้อมกับสุดหายใจเข้าปอดให้เต็มที่ยกอกให้ผึ่งผายเมื่อได้ยินคำบอกว่า “ตรง” ให้กระตุกเข้าขวาขึ้นมาอย่างรวดเร็วและแข็งแรงจนตึงให้บีบเข้าทั้งสองเข้าหากันแล้วนั่ง

หมายเหตุ

1. ท่าตรงเป็นท่าเบื้องต้นและเป็นรากฐานของการปฏิบัติท่าอื่นๆ
2. ใช้เป็นท่าแสดงการเคารพท่าหนึ่ง ไม่ว่าจะสวมหมวกหรือไม่สวมหมวก

ภาพที่ 1 ท่าตรง

2. ท่าพัก

ท่าพักเป็นท่าที่เปลี่ยนแปลงอิริยาบถจากท่าตรง เพื่อผ่อนคลายความตึงเครียดตามโอกาสต่าง ๆ ผู้บังคับบัญชาจะเลือกใช้คำสั่งเองว่าจะใช้ท่าพักใดจึงจะเหมาะสม

2.1. ท่าพักตามปกติ

คำบอก “พัก”

การปฏิบัติ หย่อนเข่าขวาลงเล็กน้อย โดยไม่ให้ร่างกายส่วนอื่นๆ เคลื่อนไหวมากนัก ต่อไปจึงหย่อนและเคลื่อนไหวร่างกายส่วนต่างๆ ได้ และเปลี่ยนเข้าพักได้ตามสมควร แต่ท่าทั้งสองคงอยู่กับที่ ห้ามพูดคุยกันโดยเด็ดขาด เมื่อได้ยินคำบอกว่า “แถว” ให้ยืดตัวขึ้นและจัดทุกส่วนของร่างกายอยู่ในท่าตรง นอกจากเข้าขวา ครั้นเมื่อได้ยินคำบอกว่า “ตรง” ให้กระตุกเข้าขวาโดยเร็วและแข็งแรงกลับไปอยู่ในลักษณะของท่าตรง

(ก)

(ข)

ภาพที่ 2 ท่าพักตามปกติ

2.2. ท่าพักตามระเบียบ

คำบอก “ตามระเบียบ – พัก”

การปฏิบัติ แยกเท้าซ้ายออกไปทางซ้ายประมาณ 30 ซม. อย่างแข็งแรงและผึ่งผายมือทั้งสองข้างจับกันไว้ทางเบื้องหลัง ให้หลังมือซ้ายแนบชิดติดลำตัวในแนวกึ่งกลางหลังประมาณใต้เข็มขัด ให้มือขวาทาบอยู่ด้านนอก วางนิ้วหัวแม่มือขวาให้ทับและจับนิ้วหัวแม่มือซ้ายไว้ นิ้วมือทั้งสองเหยียดตึงและเรียงชิดติดกัน แปะข้อศอกทั้งสองไปข้างหน้าเล็กน้อยพอสบาย ขาทั้งสองตั้งน้ำหนักตัวอยู่บนเท้าทั้งสองข้างเท่าๆกัน ยกอกให้สง่าผ่าเผย จัดไหล่ทั้งสองข้างให้เสมอกัน ลำคอตั้งตรงสายตามองตรงไปข้างหน้าและนิ่ง เมื่อได้ยินคำบอก “แถว – ตรง” ให้ชักเท้าซ้ายชิดเท้าขวาอย่างแข็งแรง พร้อมกับมือทั้งสองกลับไปอยู่ในลักษณะท่าตรงตามเดิม

(ก)

(ข)

ภาพที่ 3 ท่าพักตามระเบียบ

2.3 ท่าพักตามสบาย

คำบอก “ตามสบาย – พัก”

การปฏิบัติ หย่อนเข่าขวาก่อนเช่นเดียวกับ “พัก” ต่อไปจึงเคลื่อนไหวร่างกายอย่างสบายและพุดจากกันได้ แต่เท้าข้างหนึ่งต้องอยู่กับที่ ถ้ามีได้รับอนุญาตให้นั่งจะนั่งไม่ได้ ถ้าอนุญาตให้นั่ง จะต้องนั่งให้เท้า ข้างใดข้างหนึ่งเป็นหลักอยู่กับที่เมื่อได้ยินคำบอกว่า “แถว – ตรง” ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับท่าพักตามปกติ

2.4 ท่าพักนอกแถว

คำบอก “พักแถว”

การปฏิบัติ ต่างคนต่างแยกออกจากแถวทันที แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงนั้น และไม่ทำเสียงอีกที เมื่อได้ยินคำบอกว่า “แถว” ให้รีบกลับมาเข้าแถวตรงที่เดิมโดยเร็ว ในรูปแถวเดิม และเมื่อจัดแถวเรียบร้อยแล้วให้อยู่ในท่าตรงจนกว่าจะมีคำบอกคำสั่งต่อไป

3. เมื่อจบการฝึก

3.1 แต่ละท่าหรือตอนแล้วจะฝึกทำอื่นต่อไป

คำบอก “แยก”

การปฏิบัติ ให้ลูกเสือทำขวาหันแล้วแยกออกไปจากแถว

3.2 ถ้าไม่ฝึกต่อไปแล้วในช่วงนั้น

คำบอก “เลิกแถว”

การปฏิบัติ เมื่อได้ยินคำบอกว่า “เลิกแถว” ให้ลูกเสือทุกคนอยู่ในแถวทำวันทยหัตถ์ด้วยตนเองพร้อมกับกล่าวว่า “ขอบคุณครับ(ค่ะ)” แล้วจึงทำขวาหัน แยกออกจากแถวไปโดยเร็ว ก่อนจะสั่งแยกหรือเลิกแถวต้องสั่งให้อยู่ในท่าตรงเสียก่อน

หมายเหตุ ท่าพักเป็นท่าที่เปลี่ยนอิริยาบถจากท่าตรง เพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดตามโอกาสต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. พักตามปกติ ใช้ในโอกาสระหว่างฝึกสอน เพื่ออธิบายหรือแสดงตัวอย่างแก่ลูกเสือในเวลาสั้น
2. พักตามระเบียบ ใช้ในโอกาสเกี่ยวกับพิธีการต่าง ๆ เช่น ตรวจพลสวนสนาม แถวกองเกียรติยศ พิธีรอบเสาธง การเปิดประชุมกอง การตรวจตอนเข้าในการอยู่ค่ายพักแรม เป็นต้น
3. พักตามสบาย ใช้ในโอกาสที่ต้องรอรับคำสั่ง หรือฟังการอธิบาย เพื่อปฏิบัติต่อไปเป็นระยะเวลาไม่นานนัก
4. พักนอกแถว ใช้ในโอกาสที่ต้องรอรับคำสั่ง หรือแยกย้ายกันไปเพื่อกิจอย่างใดหรือการเรียนตามฐาน ซึ่งอยู่บริเวณใกล้เคียง ซึ่งใช้เวลานานพอสมควร

4. ทำหันอยู่กับที่

4.1. ขวาทัน

คำบอก “ขวา – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

จังหวะที่ 1 เปิดปลายเท้าขวาให้สูงขึ้นจากพื้นเล็กน้อยและกดส้นเท้าขวาให้ตึงอยู่กับที่หมุนตัวไปทางขวาจนได้ 90 องศา ด้วยการใช้นิ้วเท้าเป็นจุดหมุน ในขณะเดียวกันนั้นให้ใช้ปลายเท้าซ้ายกดแน่นไว้กับพื้น แล้วเปิดส้นเท้าหมุนตามไปด้วย ให้ขาเหยียดตึง ในขณะที่หมุนตัวไปนั้นต้องรักษาทรวดทรงของลำตัว มือทั้งสองอยู่ในท่าตรงตลอดเวลา เมื่อหมุนตัวไปได้แล้ว จะต้องอยู่ในท่ายืนน้ำหนักร่างกายทั้งหมดอยู่บนเท้าขวา ขาซ้ายเหยียดตึงไปทางหลังด้านซ้าย ส้นเท้าเปิดและบิดออกไปทางด้านนอกของลำตัว

จังหวะที่ 2 ชักเท้าซ้ายมาชิดเท้าขวา ในลักษณะท่าตรง โดยเร็วและแข็งแรง

ภาพที่ 4 ท่าเตรียมขวาทัน

ภาพที่ 5 จังหวะที่ 1 ท่าขวาหัน

ภาพที่ 6 จังหวะที่ 2 ท่าขวาหัน

4.2 ซ้ายหัน

คำบอก “ซ้าย – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ อย่างเดียวกับท่าขวาหัน โดยเปลี่ยนคำว่า “ขวา” เป็น “ซ้าย”

ภาพที่ 7 ท่าเตรียมซ้ายหัน

ภาพที่ 8 จังหวะที่ 1 ท่าซ้ายหัน

ภาพที่ 9 จังหวะที่ 2 ท่าซ้ายหัน

4.3 กลับหลังหัน

คำบอก “กลับหลัง – หัน”

การปฏิบัติ ทำเป็น 2 จังหวะ คือ

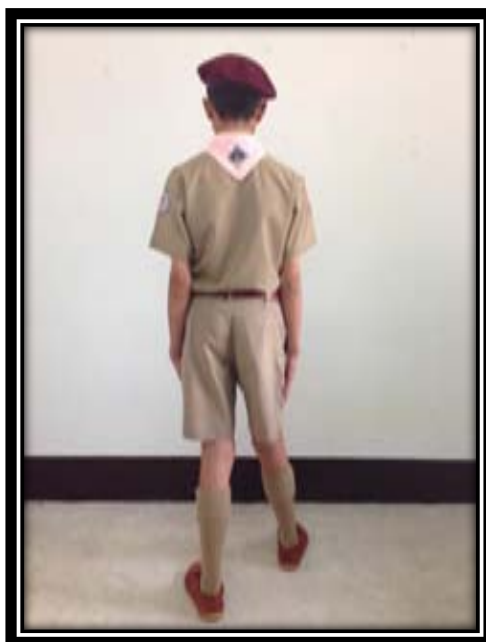
จังหวะที่ 1 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหันจังหวะที่ 1 แต่หันเลยไป จนกลับหน้าเป็นหลัง ครบ 180 องศา และให้ปลายเท้าซ้ายไปหยุดอยู่ข้างหลัง เหยียดซ้ายประมาณครึ่งก้าวและในแนว สันเท้าขวา

จังหวะที่ 2 ทำเช่นเดียวกับท่าขวาหัน จังหวะที่ 2

ภาพที่ 10 ท่าเตรียมกลับหลังหัน

ภาพที่ 11 จังหวะที่ 1 ท่ากลับหลังหัน

ภาพที่ 12 จังหวะที่ 2 ท่ากลับหลังหัน

กิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ระเบียบแถว

(สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่า)

กิจกรรม 1.1

ให้ลูกเสือบอกความหมายของสัญญาณนกหวีดต่อไปนี้

เสียงสัญญาณนกหวีด	สัญลักษณ์ เสียงสัญญาณนกหวีด	ความหมาย ของสัญญาณนกหวีด
หวีดยาว 1 ครั้ง	—	
หวีดยาว 2 ครั้ง	— — —	
หวีดสั้น 1 ครั้ง, หวิดยาว 1 ครั้ง สลับกันไป	— — — — —	
หวีดสั้น 3 ครั้ง หวิดยาว 1 ครั้ง ติดต่อกันไป	— — — — — , — — — — —	
หวีดสั้นติดกันหลาย ๆ ครั้ง	— — — — —	

กิจกรรม 1.2

ให้ลูกเสือเขียนคำบอกและการฝึกบุคคลท่ามือเปล่าให้ถูกต้อง

ท่าที่	ภาพประกอบ	คำบอก
ตัวอย่าง		“ขวา – หัน”
1		

ท่าที่	ภาพประกอบ	คำบอก
2		
3		
4		
5		

กิจกรรม 1.3

ให้ลูกเสือฝึกระเบียบแถวโดยใช้สัญญาณนกหวีดและการฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่าให้ถูกต้อง และปฏิบัติเป็นหมู่ ๆ ละ 7 นาที

ฐานที่	การฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่า	การปฏิบัติ
1	สัญญาณนกหวีด	
2	ท่าตรง	
	ท่าพักตามปกติ	
	ท่าพักตามระเบียบ	
	ท่าพักตามสบาย	
	ท่าพักนอกแถว	
3	ขวาหัน	
	ซ้ายหัน	
	กลับหลังหัน	

สรุปผลการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

- () ผ่าน = นักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้องตามคำชี้แจง
() ทบทวนการปฏิบัติ = นักเรียนไม่สามารถปฏิบัติตามคำชี้แจงได้

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(นางเบญจมาศ มะเสนย์)

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า)

จุดประสงค์ เพื่อประเมินความความก้าวหน้าในการเรียนของลูกเสือเกี่ยวกับเรื่อง สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า

คำชี้แจง ให้ลูกเสือเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วเขียนเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อที่เลือก

1. ถ้าผู้กำกับจะเรียกประชุมหรือรวมลูกเสือจะให้สัญญาณนกหวีดแบบใด
 - ก. หวีดยาว 1 ครั้ง
 - ข. หวีดยาว 2 ครั้ง
 - ค. หวีดสั้นติดกันหลาย ๆ ครั้ง
 - ง. หวีดสั้น 1 ครั้ง หวีดยาว 1 ครั้ง สลับกันไป
2. ท่าตรง เป็นท่าอะไร
 - ก. เป็นท่าเบื้องต้นที่ผู้กำกับสั่ง
 - ข. เป็นท่าเบื้องต้นหรือท่าเตรียม
 - ค. เป็นท่าเบื้องต้นในการปฏิบัติงาน
 - ง. เป็นท่าเบื้องต้นก่อนปฏิบัติกิจกรรมผจญภัย
3. สัญญาณนกหวีดสั้น 3 ครั้ง หวีดยาว 1 ครั้ง ติดต่อกันไป หมายถึงให้ลูกเสือปฏิบัติอย่างไร
 - ก. เกิดเหตุขึ้น
 - ข. ให้เตรียมตัว
 - ค. ให้นายหมู่รับคำสั่ง
 - ง. ให้เคลื่อนที่ต่อไปหรือทำงานต่อไป

4. ท่าพักมีกี่แบบ

ก. 3 แบบ

ข. 4 แบบ

ค. 5 แบบ

ง. 6 แบบ

5. “เปิดปลายเท้าขวาให้สูงขึ้นจากพื้นเล็กน้อยและกดส้นเท้าขวาให้ตรึงอยู่กับที่หมุนตัวไปทางขวาจนได้ 90 องศา ด้วยการใช้นิ้วเท้าเป็นจุดหมุน” เป็นการปฏิบัติตามคำสั่งใด

ก. ขวาทัน

ข. ซ้ายหัน

ค. กลับหลังหัน

ง. พักตามระเบียบ

6. ท่าพักตามปกติ ลูกเสือต้องหย่อนเข้าลักษณะใด

ก. หย่อนเข้าขวาลงเล็กน้อย

ข. หย่อนเข้าซ้ายลงเล็กน้อย

ค. หย่อนเข้าใดก็ได้ตามถนัด

ง. หย่อนเข้าทั้งสองข้างพร้อม ๆ กัน

7. เมื่อลูกเสือได้ยินคำสั่ง “พักแถว” ควรปฏิบัติอย่างไร

ก. นั่งลงเป็นแถว

ข. หยุดรอฟังคำสั่ง

ค. หย่อนเข้าขวาลง

ง. แยกออกจากแถวทันที

8. ในโอกาสการตรวจพลสวนสนาม เกียรติยศพิธีรอบเสาธง ควรใช้คำสั่งพักแบบใด

- ก. พักตามปกติ
- ข. พักตามสบาย
- ค. พักนอกแถว
- ง. พักตามระเบียบ

9. ท่าพักตามระเบียบ ควรแยกเท้าข้างใดออก

- ก. เท้าซ้ายออก
- ข. เท้าขวาออก
- ค. เท้าใดก็ได้ตามถนัด
- ง. เท้าขวาและซ้ายพร้อม ๆ กัน

10. ท่าหันอยู่กับที่ มีกี่จังหวะ

- ก. 1 จังหวะ
- ข. 2 จังหวะ
- ค. 3 จังหวะ
- ง. 4 จังหวะ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า)

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น ม.... / เลขที่.....

คำสั่ง

ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย X ในกระดาษคำตอบให้ตรงกับตัวเลือกที่ถูกที่สุด
เพียงตัวเลือกเดียวเท่านั้น

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

คะแนนได้	
คะแนนเต็ม	

สรุปผลการเรียนรู้

เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า)

กิจกรรม	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
ทดสอบก่อนเรียน		
ทดสอบหลังเรียน		

สรุปผลการประเมินการเรียนรู้จากเอกสารประกอบการเรียน ระดับคุณภาพ.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน
(นางเบญจมาศ มะเสนย์)

เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้

คิดจากแบบทดสอบการเรียนรู้ก่อนเรียน-หลังเรียน

8-10	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดีมาก
6-7	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ดี
4-5	คะแนน	ระดับคุณภาพ	พอใช้
0-3	คะแนน	ระดับคุณภาพ	ต้องปรับปรุง

เฉลยกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลท่ามือเปล่า)

กิจกรรม 1.1

ให้ลูกเสือบอกความหมายของสัญญาณนกหวีดต่อไปนี้

เสียงสัญญาณนกหวีด	สัญลักษณ์ เสียงสัญญาณนกหวีด	ความหมาย ของสัญญาณนกหวีด
หวีดยาว 1 ครั้ง	—	ถ้าเคลื่อนที่ให้หยุด ถ้าหยุดอยู่เตือน, เตรียม ตัวหรือคอยฟังคำสั่ง
หวีดยาว 2 ครั้ง	— —	เดินต่อไป, เคลื่อนที่ ต่อไป, ทำงานต่อไป
หวีดสั้น 1 ครั้ง, หวิดยาว 1 ครั้ง สลับกันไป	— — — —	เกิดเหตุขึ้น
หวีดสั้น 3 ครั้ง หวิดยาว 1 ครั้ง ติดต่อกันไป	— — — — , — — — —	เรียกนายหมู่ มารับคำสั่ง
หวีดสั้นติดกันหลาย ๆ ครั้ง	— — — — — — — —	ประชุม, รวม

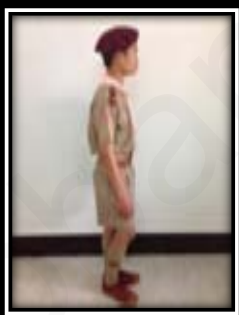

กิจกรรม 1.1

ให้ลูกเสือเขียนคำบอกและการฝึกบุคคลท่ามือเปล่าให้ถูกต้อง

ท่าที่	ภาพประกอบ	คำบอก
ตัวอย่าง		“ขวา – หัน”

ท่าที่	ภาพประกอบ	คำบอก
1		“แถว – ตรง”
2		“ตามระเบียบ – พัก”
3		“พัก”
4		“กลับหลัง – หัน”
5		“ซ้าย – หัน”

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า)

ข้อที่	เฉลย
1	ค
2	ค
3	ข
4	ก
5	ข
6	ง
7	ก
8	ง
9	ข
10	ก

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง ระเบียบแถว (สัญญาณนกหวีด-การฝึกเป็นบุคคลทำมือเปล่า)

ข้อที่	เฉลย
1	ค
2	ข
3	ค
4	ข
5	ก
6	ก
7	ง
8	ง
9	ก
10	ข

บรรณานุกรม

- กวี พันธุ์มีเชาว์. (2551). เกมลูกเสือ-เนตรนารี 335 เกม (ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของ สกสค..
- ชัยวัฒน์ โกษาแสง. (2554). เอกสารประกอบการเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (เครื่องหมายลูกเสือโลก) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ผลงานวิชาการ โรงเรียนนางัวราษฎร์รังสรรค์.
- ชัยวัฒน์ เหล่าสืบสกุลไทย. (2551). เพลงเพื่อการสอนและการจัดกิจกรรมนันทนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐ ญะยอุท, ว่าที่ ร.ท.. (2551). เพลงลูกเสือ 4 ประเภท. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของ สกสค..
- นิชฎ คำสมาน. (2547). กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เอ็มพันธ์.
- ลูกเสือ, กอง กรมพลศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2533). คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อรุณการพิมพ์.
- ลูกเสือแห่งชาติ, มูลนิธิ. (2548). กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ม.1 ช่วงชั้นที่ 3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- วิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, สำนัก. (2553). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

